

НА КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ**Гідне продовження вітчизняної
сковородіани**

*Презентація посібника «Наш першорозум: Вивчення творчості
Г.Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах»*

Цього року великому українському філософу Григорію Сковороді виповнюється 290 років. З нагоди річниці від дня його народження в Україні проходять урочистості, конференції. Зокрема, у селищі Чорнухи Полтавської області, де він народився, в селі Коврай Черкаської області, де він працював у заможній родині переяславського полковника Степана Томари, в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та Полтавському університеті економіки і торгівлі відбулися всеукраїнські наукові конференції.

Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет, який носить ім'я філософа, не залишився байдужим до такої знаменної дати. У 2011 р. тут пройшли XV Всеукраїнські Сковородинівські читання, а в 2013-му планується проведення міжнародних читань.

16 жовтня в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди відбулася презентація книжки «Наш першорозум: Вивчення творчості Г.Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах», яка вийшла друком у 2012 р. в м. Переяславі-Хмельницькому. Вона присвячена вивченню творчої спадщини одного з найбільших і найзагадковіших філософів світу, про якого видатний український мислитель Дмитро Чижевський писав: «Ні про одного філософа... не висловлено таких розбіжних думок, як про Григорія Сковороду. Тепер є не менше, ніж 250 великих та малих праць, присвячених Сковороді, який є найцікавішою постаттю історії українського духу».

Сьогодні бібліографія сковородіани налічує близько трьох тисяч «великих і малих праць», які побачили світ в Україні, Австрії, Німеччині, Румунії та багатьох інших країнах.

Пропонований читачеві посібник є результатом праці творчого колективу викладачів та аспірантів Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського, учителів Коврайської ЗОШ Черкаської області, Чорнухинської ЗОШ Полтавської області, Сковородинівської та Бабаївської ЗОШ Харківської області, очолюваного доктором

філологічних наук, професором, директором Центру сковородинознавства Переяслав-Хмельницького ДПУ Миколою Корпанюком, у якому висвітлено значення постаті Григорія Сковороди для розвитку філософії, педагогіки, літератури та літературної мови в минулому й сьогодні.

У книжці проаналізовано життєвий і творчий шлях Г.С. Сковороди, розкрито його образ у національній художній літературі, наведено списки рекомендованих наукових, методичних праць та художніх творів про видатного мислителя.

Статті, з яких складається посібник, відображають реальний творчий процес осмислення духовної спадщини Григорія Сковороди, розмаїття поглядів і підходів до його філософського, педагогічного та літературного доробку.

Характерною ознакою збірника є свобода наукового пошуку, вільний розвиток думки, відсутність заздалегідь установлених схем та парадигм мислення, що сприяє виникненню нових оригінальних підходів до висвітлення тих чи інших проблем

Під час презентації

сковородинознавства. Особливістю його є також прагнення авторів довести глибоконаціональний характер творчості Григорія Сковороди, закоріненість його духовного світу в українську культурну традицію, зрозуміти його як виразника української ментальності.

Методисти-науковці, вчителі української мови та літератури шкіл, розташованих у місцях, що пов'язані з життям і просвітницькою діяльністю Г.С. Сковороди – Бабаях, Сковородинівці, Чорнухах, Ковраю, – на основі новітніх науково-практичних досягнень і власного педагогічного досвіду розробили для посібника і подали плани-конспекти тематичних уроків, позакласних та позашкільних заходів, присвячених творчості письменника.

У кінці книжки додано ілюстративний матеріал – світлини, які відображають життєві шляхи письменника-філософа: від рідного села Чорнух до міст Братислави в Словаччині та Токая в Угорщині.

Цей посібник – новітнє явище вітчизняної педагогічно-методичної думки: в ньому комплексно представлено різні аспекти вивчення життя та творчого спадку класика літератури, розкрито його місце в культурі, висвітлено методику навчально-виховного процесу зі сковородинознавства, починаючи з дитячого садка й закінчуючи 11-м класом. Збірник розрахований на широке коло читачів, студентів, учителів та всіх тих, хто цікавиться постаттю Григорія Сковороди і культурою XVIII ст. Книжка сприятиме збагаченню та саморозвитку кожної людини. Читач здобуде важливий матеріал для подальших розмірковувань і, можливо, нових наукових знахідок та досліджень.

17 жовтня професор Микола Корпанюк і кандидат філософських наук, проректор Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди

Сергій Рик репрезентували цю книжку в Бабаївській і Сковородинівській школах, а 18 жовтня – у Коврайській.

18–19 жовтня окремі автори посібника також взяли участь у Всеукраїнській науково-теоретичній конференції «Феномен Григорія Сковороди в контексті сучасних соціокультурних та освітніх процесів», що відбулася в с. Коврай, виступили з доповідями в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького.

Заходи були цікавими й корисними як для авторів, так і для студентів університетів, учнів шкіл, їхніх наставників-учителів і вихователів. Ознайомлення дітей та студентів з фактами життя і творчості письменника збагачує їх новими знаннями, сприяє формуванню світогляду, високих ідеалів патріотизму, гуманізму і мудрості, громадянських чеснот, потреби бути глибокодуховними особистостями. Чим більше діти пізнають і засвоюють творчу спадщину Г.С. Сковороди, візьмуть її за основу свого щоденного життя, тим наша нація швидше позбудеться багатьох негараздів у своєму розвитку. Власне, з цією метою і створений посібник «Наш першорозум: Вивчення творчості Г.Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах».

*Микола КОРПАНЮК, професор,
Ольга ВОЛОЧАЙ, лаборант
Центру сковородинознавства
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*

*Фото надано Переяслав-Хмельницьким
ДПУ імені Григорія Сковороди*